Ministry of Higher Education and Scientific Research
Lebanese French University – Erbil
Division of Quality Assurance

College of Law and International Relations

Department of Law

Subject:

Constitutional Law (Constitution theory)

First **Year** – First **Semester**

2020/2021

Lecturer's Name:

Assistant Prof. Dr. Sardar Qadir Muhiddeen

Academic Year: 2020 – 2021

Ministry of Higher Education and Scientific Research
Lebanese French University – Erbil
Division of Quality Assurance

Course Book

	Course Name	Geopolitics
	Course Code	………………
	Lecturer in Charge	Dr. Sardar qadir Muhiddeen
	Department/College	College of Law and International Relations Department Law
	Contact Information	**e-mail:** dr.sardar qadir@lfu.edu.krd **Mobile: 07509319163**
	Time(in hours) Per week	**Theory: 2 Hours in per week** **Sunday: 12.00 – 2.00** **Practical: 0**
	Office Hours	Availability of the Department Presidency & lecturer during the week
	Teacher's Academic Profile	
	Keywords	Law, legal rules, constitutional oversight, supremacy of the constitution, amendment, interpretation, suspension, expiration of the constitution
	Course Overview: له بەشی یاسا، بابەتی یاسای دەستوری یەکێکە لەو بابەتانەی کە لە پسپۆری یاسای گشتی ناوزەد دەکرێ، خوێندنی ئەو بابەتە بە بنەمایەکی دروست و بنەڕەتی پسپۆری یاسا دادەنرێ چونکە ئەو بابەتە گرنگی بە بابەتەکانی ماف و ئەرکی هاوڵاتیان دەدات و پەیوەندییان بە یەکدیەوە بە چوارچێوە دەکات، دواتر بابەتی دەوڵەت و تایبەتمەندی دەسەڵاتەکانی و دیاریکردنی چوارچێوەی دامەزراوەکانی دەوڵەت باس و دیاریدەکات. چ جای ئەوەی کە باس لەو دەستەو کۆمسیۆنانە دەکات کە سەربەخۆن و	

لەژێر چاودێری و سەرپەرشتی دەسەڵاتی ڕاپەڕاندندا نین.

ئەم بابەتە لە قۆناغی یەکەم و دووەم لە بەشی یاسای تەواوی کۆلێژەکانی یاسا لە هەرێمی کوردستان دەخوێندرێن، بەڵام ئەوەندە نەبێ کە لە هەر قۆناغەو چەند بابەتێکی تایبەت و جیا بەو قۆناغە دەدرێتە قوتابیان. لە قۆناغی یەکەم بابەتەکانی تیۆری دەستور دەخوێندرێ، بەڵام لە قۆناغی دووەم بابەتەکانی تیۆری دەوڵەت و سستمەکانی سیاسی بەراوردکار دەخوێندرێ.

لە قۆناغی یەکەم بابەتەکانی تیۆری دەستور باس لەو بابەتانە دەکات کە پەیوەستن بە چەمکی دەستور و جۆرەکانی و سروشتی بنەما یاساییەکان و پرنسیپی باڵایی دەستورو چاودێری و جۆرەکانی و هەموارکردن و ...هتد. لە ڕوانگەی ئەو ناونیشانانەوە دەمانەوێ بەرچاوڕۆشنی قوتابیان و ئەو زانستەیان بخەینە بەردەم کە دواتر لە تەواوی یاساکان پێویستیان پێیان دەبێت

.

Course Objectives:

1. گرنگیدان بە قوتابی تا زیاتر لە تیۆرەکانی یاسای دەستوری فێرببێ.
2. پتەوکردنی چوارچێوەی مەعریفی یاسایی لای قوتابی بەتایبەت یاسای دەستوری و لەمیانەی ئەویشەوە یاسای گشتی.
3. ئاشناکردنی قوتابیان بە بابەتەکانی دەوڵەت و دەسەڵات و دامەزراوەکان.
4. ئاشناکردنی قوتابیان بە تایبەتمەندی هەر یەك لە دەسەڵات و دامەزراوەکانی دەوڵەت.
5. خستنەڕووی میکانیزمەکانی چۆنیەتی دروستبوونی دەستورو بنەما یاساییەکان.
6. فێرکردنی قوتابیان سەبارەت بە چۆنیەتی هەموارکردن و تەفسیرکردنی بنەما دەستوریەکان.
7. قوتابیان ڕادەهێنرێن لەسەر ئەوەی کە پابەندبوون بە دەستورەوە چۆن سەقامگیری لە وڵاتدا دروست دەکات و کارە نامەشروعەکان کەمدەکاتەوە.
8. پەروەردەکردنی نەوەیەك لە قوتابی کە ئاشنا بکرێ بەژیانی یاساناسی و پابەندبوون بە بنەما یاساییەکانەوە.

Course Requirement:

پەڕتووك، داتاشۆ، پاوەرپۆینت، وایتبۆرد، کۆمپیوتەر، بۆ ئەم ساڵی خوێندنیش تۆری ئینتەرنێت.

Forms of Teaching:

لە شێوازەکانی فێرکردن و وانەوتنەوەی بابەتی یاسای دەستوری:

وانە، سیمنار، کیوز، گفتوگۆ، سەردان بۆ هەندێ دامەزراوەی پەیوەندیدار
.

Assessment Scheme:

Assessment Method:

Midterm Examination	30 %
Course Work and Assignments	10 %
Final Examination	60 %
Total	100 %

Students Learning Outcome:

یاسای دەستوری هەر وەك ئاماژەمان پێدا پێشتر، بە وانەیەکی گرنگ دادەنرێ لە بەشی یاسا، قوتابیان لە ئاکامدا فێری ئەوە دەبن دەستورو یاسا چیین لەناو دەوڵەت و دەسەڵات و کاریگەرییان چییە. فێری ئەوە دەبن کە یاساناسی چەندە گرنگە ئەوەندەش پابەندبوون گرنگترە، چونکە بەدەر لە یاسا ئەوە فێر دەبن کە بریتییە لە ئاشوب و پێکدادانی هەمەلایەنەو دواتریش نەمانی گەشەسەندن و سەقامگیری و ئاسایش لەناو کۆمەڵگەدا.
هەر بۆیە یەکێك لە هەرە دەرهاویشتە گرنگەکانی ئەم بابەتە فێرکردن و پەروەردەکردنیانە لەسەر ئەوەی چۆن بەدەستوری دەبین و ئاکامەکەشی چییە.

Course Reading List and References:

- Key References

ئەو پەڕتوکەی کە لەلایەن لیژنەی خوێندنی بەشی یاسا لە وەزارەت دیاریکراوە:

- د. إحسان حميد المفرجي & د. كطران زغير نعمة & د. رعد ناجي الجدة, النظرية العامة في القانون الدستوري في العراق, بغداد، جامعة بغداد, 2010.

- Useful Reference

1. د. خاموش عمر عبدالله، تیۆری گشتی یاسای دەستوری و سستمی دەستوری لە عێراق.
2. د. عبدالغنی بسیونی، القانون الدستوری.
3. د. شمس مرغنی علی، القانون الدستوری، مطبعة دار التأليف ، القاهره.
4. د. حميد حنون خالد، مبادیء القانون الدستوری وتطور النظام السياسي في العراق.

The Topics:

Lecture Schedule

Week	Lecture Date	Number of hours	Topic
First & Sec	Oct 2020	2	بیرۆکەی دەستور
	Oct 2020	2	چەمك و پێناسە
3rd & 4th	Oct 2020	2	پەرەسەندنی مێژوویی یاسای دەستوری
	Oct 2020	2	سروشتی ڕێساکانی دەستور
5th & 6th	Nov 2020	2	سروشتی ڕێساکانی دەستور
	Nov 2020	2	پرنسیپی باڵایی دەستور
7th & 8th	Nov 2020	2	پرنسیپی باڵایی دەستور
	Nov 2020	2	چاودێری لەسەر دەستوریبوونی یاساکان
9th & 10th	Des 2020	2	چاودێری لەسەر دەستوریبوونی یاساکان
	Des 2020	2	چاودێری لەسەر دەستوریبوونی یاساکان
11th & 12th	Des 2020	2	چاودێری لەسەر دەستوریبوونی یاساکان
	Jan 2021	2	جۆرەکانی دەستور
13th & 14th	Jan 2021	2	جۆرەکانی دەستور
	Jan 2021	2	جۆرەکانی دەستور
15th & 16th	Feb 2021	2	ژیانی دەستور
	Feb 2021	2	دانانی دەستور
17th & 18th	Feb 2021	2	دانانی دەستور
	Feb 2021	2	دانانی دەستور
19th & 20th	Mar 2021	2	ناوەرۆکی دەستورو شیکردنەوەی
	Nov 2019	2	ناوەرۆکی دەستورو شیکردنەوەی
21th & 22th	Mar 2021	2	ناوەرۆکی دەستورو شیکردنەوەی
	Mar 2021	2	ناوەرۆکی دەستورو شیکردنەوەی
23th & 24th	Mar 2021	2	پرۆسەی هەموارکردنی دەستور
	Apr 2021	2	پرۆسەی هەموارکردنی دەستور
25th & 26th	Apr 2021	2	پرۆسەی هەموارکردنی دەستور
	Apr 2021	2	لەکار کەوتنی دەستورو هەڵوەشاندنەوەی

27th	Apr 2021	2	لەکار کەوتنی دەستورو هەڵوەشاندنەوەی
	Final Examination		

Examinations:

تاقیکردنەوەکان بەو ستایلە دەبن کە لە تاقیکردنەوەی وەزاری بۆ قوتابیان دێتەوە، ئەویش شێوازی هەڵبژاردنە، واتە پرسیارەکان چەند هەڵبژاردەیەك دەدەنە قوتابی و ئەوانیش ڕاسترینەکان هەڵدەبژێرن، تا بۆ تاقیکردنەوەکانی وەزاری ڕابهێندرێن، بۆ نموونە:

- لە پێناو پارێزگاری کردن و پاراستنی بنەمای باڵایی دەستوردا پێویستمان بە بنەمای..... هەیە
  (یاسای دەستوری، سەروەری یاسا، چاودێری لەسەر دەستوریەتی یاساکان)
- بەپێی پێوەری پێویستبوون دەوڵەت دەتوانێ لە پێناو پاراستنی کۆمەڵگە دەتوانێ پابەندی.... نەبێت.
  (عورفی کۆمەڵگا، دەستور، یاسا عادیەکان)
- عورفی شیکەرەەوە دەرناچێت لە بازنەی دەقە......
  (یاساییەکان، دەستوریە نوسراوەکان، دەستوریە عورفیەکان)

1 **Extra notes:**